

AVANTGARDEN

NYE VOLDSSOMME SLAG MOT TYSKLANDS RUSTNINGSEINDUSTRI

Inntil 24 juni hadde allierte fly under angrep mot 8 industribyer i Ruhr kastet ned 10000 tonn bomber. Britiske speiderfly har tatt en rekke fotografier som viser de kolossale ødeleggelsene i de enkelte byer. I Wuppertal er 400 hektar av det viktigste industrisentrum totalt rasert. I Düsseldorf er 640 hektar ødelagt.

Et av de voldssomme angrep mot Tyskland ble rettet om natten og dagen den 23 juni. 700 britiske bombefly angrep om natten industribyen Krefeld i nærheten av Duisburg. Noen timer senere rettet amerikanske flyvende festninger sitt hittil kraftigste angrep mot Tyskland mot en annen forstad til Duisburg, hvor Tysklands nest største fabrikk for syntetisk gummi ligger. Fra det første angrepet savnes 48 fly.

Samtidig angrep flyvende festninger General Motors fabrikk ved Antwerpen. Britiske bombefly angrep krigsviktige mål ved Rotterdam. Under dette siste angrepet splittet norske flygere større tyske jagerflyvdelinger og skjøt sannsynligvis ned 2 fly. Norske flygere har også før i denne måneden utmerket seg. Under kamper over den nederlandske kyst den 18 juni skjøt de ned 6 tyske jagere og sannsynligvis 2 til og skadet 6 andre, uten selv å ha noe tap.

Noen dager i forveien var de veldige våpenfabrikker i Le Creusot bombet. De ble sist bombet i oktober i fjor, og en regnet med at det ville gå 8 måneder før de kunne komme i full drift

igjen. Det nye angrep skjedde ved dette tidspunkt, og det er trolig om de klarer å få reparert dem ennå en gang.

Den 24 ble det meldt om en ny framgangsmåte i flykrigen mot akselmaktene. En britisk styrke av bombefly startet fra England mandag den 21 og rettet et kraftig angrep mot Friedrichshafen. De fortsatte videre over Alpene til Nord-Afrika. Her tok de inn ny bombelast og vendte tilbake til England etter å ha sloppet ned bombene sine over den italienske flåtestasjonen Spezia i Nord-Italia. Under hele dette toktet gikk ingen fly tapt.

Natt til 25 juni angrep sterke britiske bombestyrker industribyen Eberfeld. Om dagen rettet 700-800 tunge amerikanske bombefly et voldsomt angrep på en rekke mål i Vest-Europa.

Dagen etter var det igjen et nytt kraftig angrep på Ruhrområdet først og fremst Bochum og Gelsenkirchen. I denne siste by ligger Tysklands nest største anlegg for syntetisk olje.

Det er kommet påstander fra Tyskland om at de allierte ikke i lengden kan tåle de store tap som bombekrigen koster. Fra engelsk hold er det imidlertid opplyst at tapene ligger langt under den prosentats sjanse en mener er maksimum. Sammenligner en de 5 første måneder i år med samme periode i fjor, har antall britiske fly over Tyskland øket med 66 pst., mens bombelasten er øket med 100 pst. Tapene

STALIN OM OPPLØSNINGEN AV KOMINTERN.

I et brev til Reuters sjefkorrespondent i Moskva, Harold King, legger Stalin fram Sovjetsamveldets synspunkter for oppløsningen av Komintern.

Oppløsningen av Komintern er en viktig handling, da den letter organiseringen av alle frihetssøkende nasjoners krefter mot en felles fiende — hitlerismen.

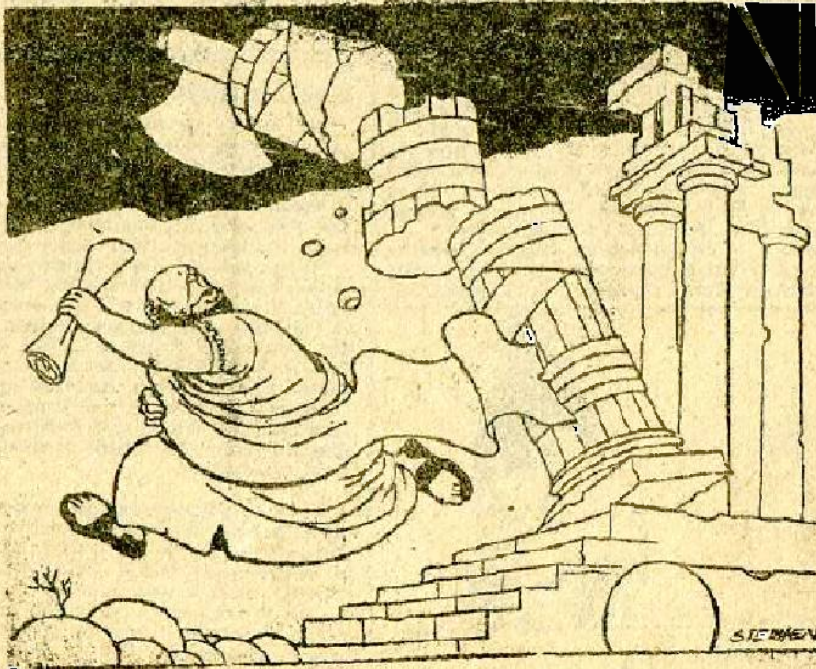
Oppløsningen blottstiller nasistenes løgn om at Moskva hadde til hensikt å gripe inn i andre folks indre forhold.

Oppløsningen blottstiller videre baktaletene fra kommunistenes motstandere innenfor arbeiderbevegelsen om at de kommunistiske partier i de forskjellige land ikke skulle handle ut fra folkets interesser, men på ordre utenfra. Også denne påstand har en nå gjort slutt på.

Handlingen gjør det også lettere for patriotene i de frihetssøkende land å slutte seg sammen til en enkeltlig kraft uten hensyn til partier eller religiøse trosbekjennelser.

Til slutt letter handlingen oppgaven for patriotene i alle land til å forene alle frihetssøkende folk i en eneste internasjonal front i kampen mot hitlerismens trusel om verdensherredømmet og baner derved veien for organisering av et vennskapsforbund mellom nasjonene basert på likhet.

Stalin slutter med å si at han tror oppløsningen kommer i rette øyeblikk. Det er nettopp nå, da fascistene samler sine siste krefter, det er nødvendig å organisere de frihetssøkende nasjoners felles offensiv for å gi nasismen nådestøtet og fri verden fra dens undertrykkere.

«Dio mio! (Min Gud!) Og det som skulle stå i tusen år!»
(Norsk Tidend, London.)

er imidlertid i forhold gått ned med litt over 1 pst.

Fra 1 januar til 19 juni i år har tyskerne foretatt 1400 flyvninger over England. Men på disse 170 dager ble det bare kastet ned en bombelast som tilsvarte det britiske fly løstet ned under et enkelt angrep mot Dortmund den 23 mai i løpet av en time. Under dette angrep gikk 38 britiske fly tapt, mens det i de 170 dager er skutt ned 211 aksessly.

Det er videre opplyst i London at det til midten av juni var skutt ned i alt 4198 fly over England, herav ble 732 skutt ned av luftvernet.

I Middelhavet er det en sammenhengende flyoffensiv mot Italia. Havneanlegg, jernbaner, flåtestasjoner og flyplasser er særlig utsatt. De allierte fly har lenge hatt luftherredømmet over Sicilia. Overlegenheten vises også ved antallet nedskutte fly, i det det skytes ned 4-5 tyske og italienske fly for hvert alliert som går tapt.

Det er galt å si USA kom med i krigen 7 desember 1941. Storparten av det amerikanske folk var allerede fra Hitlers maktøvertaking i Tyskland sterkt antisistisk. Men de isolasjonistiske krefter var sterke og arbeidet iherdig for å holde USA utenfor da krigen brøt ut, selv om det var klart at Hitler var en dødelig trussel, ikke bare for Europa men også for Amerika. Men under president Roosevelts kraftige ledelse fant det amerikanske folk sin vei og har gått inn for å knuse nasismen med hele den yngde den amerikanske nasjon kan oppvise.

Det var ikke helt uten fraksjoner den amerikanske industri ble lagt om til krigsbruk. Automobilfabrikkene var til å begynne med svært uvilige til å lage tanks, og på typisk privatkapitalistisk maner erklærte fabrikkierne at omleggingen ville bli for dyr, og hva skulle en gjøre når krigen plutselig var over? Derfor var bare 15 pst. av den amerikanske bilproduksjonen i 1942 til krigsbruk, og det året ble det produsert 2 mill. biler. Men det kom meget hurtig en forandring. Hele produksjonen ble lagt om etter en plan utarbeidet av en fagforeningsmann, Reuter, og i dag arbeider bilindustrien nesten 100 pst. for krigen. Men samtidig ble også hele den øvrige industri omorganisert og underlagt en av Amerikas dyktigste organisatorer, Davis Nelson, som fikk en diktatorisk myndighet som nesten kunne likestilles med presidentens.

De resultater den amerikanske industri har oppnådd er helt fantastiske. For 1942 var Roosevelts plan 60 000 fly. Det ble riktignok bare bygd 49 000 men i virkeligheten var planen nådd, idet det var bygd mange flere tunge bombefly enn opprinnelig planlagt. Etter avtale med England skulle USA mest mulig spesialisere seg på de tunge bombetyperne, og en «flyvende festning» med sitt mannskap på 10—11 mann krever det mangedobbelte av materiell og arbeidskraft enn t. eks. en jager. I 1943 skal det bygges henimot 100 000 fly. I mars måned i år ble det bygd 62 000 fly, derav 500 av de største bombeflyene.

Av tanks ble det i 1942 bygd 32 000 og av antiluftskytis 17 000 av større kaliber enn 20 mm.

Men de mest imponerende resultater har amerikanerne oppnådd med hensyn til skipsbygging. Etter planen skulle de bygge 8 mill. tonn dødvekt i 1942 og klarer det. I år skal det bygges 13 mill. tonn dødvekt, og det ser ut til at de klarer det også! Fra krigen brøt ut er det til 9-6-43 bygd 156) skip, derav 718 i år. I mai ble det i gjennomsnitt sjussatt nesten 6 skip pr. dag, hvorav ni tiendeler var skip på over 10 000 tonn. I årets 5 første måneder er det bygd 7 mill. tonn. Amerikanerne regner i dødvekt, mens det vanlige i Europa er brutto-registertonn. Et dødvekttonn er omlag 0,7 brutto-registertonn. Det vil ikke bare bli bygd flere skip i 1943,

men skipene vil bli bedre. I stedet for Liberty-typen med sine 12 knob går man nå over til såkalte Victory-skip med en fart av 15—17 knob.

De veldige resultater er oppnådd tross i at Amerika før krigen bare hadde en liten kapasitet når det gjaldt skipsbygging. Ved krigsutbruddet ble det bare produsert 25 000 tonn. Men den amerikanske industri har en gang før tatt samme kjøpetaket, og det var under forrige verdenskrig. Da begynte da så å si på bar bakke, men etter to år lagde de flere skip enn hele den øvrige verden!

For å danne seg et bilde av USA's innsats i krigen kan en se på de veldige pengesummer som blir lagt ut. I 1942 ble det brukt 50 milliarder dollars til krigsbruk, og i år er budsjettet på 100 milliarder. Det er fantastiske tall som en nesten ikke kan fatte omfanget av. Og selv det rike Amerika har hatt visse vansker med å skaffe dem. Av de 50 milliarder i 1942 ble 18 skaffet ved skatter og hele 32 milliarder ved lå. Verre blir det å skaffe pengene i år. Men det amerikanske folket stiller seg svært velvillig til statens lånepolitikk, og det annet krigsån som ble lagt ut for kort tid siden på 13 milliarder dollars ble overtegnet på kort tid. Bare fire dager etter utleggingen var halvparten av beløpet tegnet. Men staten har også slått inn på andre veier. Det er skapt en organisasjon for forskuddsbetaling på varer som først leveres etter krigens slutt. På den måten er det mange amerikanere som skaffer seg biler, kjøleskap osv. i dag. En regner med å inndra kjøpekraft for 6 milliarder på denne måten. Men det er også et meget sterkt behov for en slik regulering. Produksjonen av «fredsvarer» er skåret ned meget sterkt, og en regner med at det i år bare vil bli produsert forbruksvarer for 70 milliarder, mens kjøpekraften for forbruksvarer vil ligge på om lag 125 milliarder dollars.

Men den amerikanske finanspolitikken styres med sikker hand, og alle vansker blir etterhvert overvunnet — det ser en også best i de produksjonsresultatene som oppnås. Men det blir selvsagt en del gjeldninger, og det er også for en del årsaken til de streiker som har vært i landet. Selv om disse ikke på noe vis har slike dimensjoner som den nasistiske propagandaaen vil ha det til, er disse likevel høyst keltagelige. Men arbeiderne føler ofte at de ikke får tilstrekkelig økonomisk påskjening for den innsatsen de gjør. Prisene har gått opp. Riktignok ble det satt en stopper for all prisstigning gjennom den fullmakt Roosevelt fikk i oktober i fjor, hvor alle priser og lønninger ble stabilisert på grunnlag av nivået midt i september 1942. Men selv om det på denne måten ble «satt tak» på prisene, har dette ikke vært helt effektivt.

USA's innsats på krigsproduksjonens område, gjenspeiler seg i den direkte milliarder innsatsen. Ved årskiftet var

det 4,5 mill. mann i armeen, og ved slutten av 1943 kan en regne med at 10,8 mill. mann står under våpen. Det legges stor vekt på flyinnsatsen. Ved årets slutt skal 2 mill. mann være i flyvåpenet. Marinen har for tiden et mannskap på 1 mill. mann. Marineminister Knox kunne ved nyttår opplyse at USA nå hadde verdens største flåte, likevel vil flåten bli fordoblet i 1943. Ved bygginger legges det først og fremst vekt på hangarskip, destroyere og eskortefartøyer.

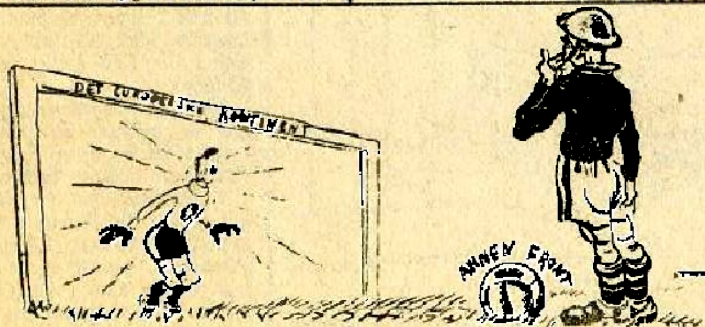
Den fantastiske innsats som amerikanerne gjør, har skapt en sterk politisk interesse i det amerikanske folket. De veldige summerne krigen koster, har gitt dem forståelsen av at det er billigere å slå inn på en politisk linje som hindrer krig. De er klar over høyt gall det har vært å isolere seg fra Europa og det meningsløse i at det innenlands ble ført en politisk som skapte arbeidsløshet og økonomisk kaos. Noen direkte løsning er amerikanerne ennå ikke kommet til, selv om det ikke mangler på uttalelser fra ledende politikere som kunne få en kommunistisk agitator til å føle seg overflødig. Det har også vært en meget sterk interesse for Sovjet-Unionen. Roosevelts motkandidat under siste valg, Wendell Willkie har vært på en reise i Kina og Russland. Han har skrevet en bok om reisen, «En verdens», som hovedsakelig handler om Russland. Boken ble en best-seller i Statene, og ble en stund solgt i et natiav av 50 000 pr. dag. Han sier bl.a. at Russland og USA er verdens to mektigste nasjoner og det er meget vesentlig at de for framtiden opptar et intimt samarbeid. Han uttaler seg svært rosende om Sovjet og er meget imponert over de russiske arbeidere. Han uttaler videre at verden har valgt mellom snerversynt internasjonal kapitalisme, eller en verden hvor det er likhet mellom rasene og frihet for de enkelte mennesker. Det er jo ikke darlig sagt av en som er første representant for amerikansk storkapitalisme.

Roosevelt har summet de forutsetningene krigsmal i sine ni frihetskrav. En amerikansk innsats for en ny og bedre verden vil bety overordentlig mye. Og gar amerikanerne ærlig inn for dette med samme tempo og samme kraft som de i dag går inn for krigen, har en all grunn til å se optimistisk på framtiden.

NORSK HONNOR

Den norske ambassader i Moskva, Rolf Andvord, besøkte nylig et blodoverføringsinstitutt i Kuibysjev. Han stiftet seg samtidig til disposisjon for en blodoverføring, og skrev et brev til den russiske soldat som kommer til å motta overføringen. Han skriver heri: «Norge, min fedreland, kjemper den samme kamp som dere mot den felle fiende. Vi kjemper alle med en ubøielig vilje til seier. Alle nordmenn beundrer den røde armés strålende innsats, og dens kloke og dyktige leder Stalin. Jeg ønsker Dem og deres kamerater hell i kampen, og vet at dere vil vinne en seier som vil bringe en framtid som tilsvare deres store innsats og enestående oppofrelse.»

Det er tadig nye tegn på en sterk usikkerhet hos våre hjemlige quistinger. Forleden hadde en grosserer Leborg et meget ordfyllt interat i Aftenposten mot det rykter han påstår verserer om at han er angiver. I og for seg kan det imidlertid være likegyldig for hans senere anseelse om han er angiver eller ikke — han er nemlig medlem av NS.

FOR STRAFFESPARKET

(Stephens i Norsk Tidning)

HJEMME HOS OSS

Eukelte har et merkelig syn på våre allierte.

De synes i grunnen det er all right at Leningrad beleiring har kostet mellom en og halvannen million døde blant sivilebefolkningen, for ikke å snakke om Stalingrad — bare vi får makrell.

Saken er at en kan spore en viss tretthet i motstanden, særlig kanskje i det å holde ut daglige smalidelser og irritasjoner. Vi hadde ikke trodd det skulle være så lenge. Vi var allerede begynt å hengi oss til politiske kannestopperer — et far se framover!

Avvekslende synes vi den ene og den andre av våre allierte var løstige sene i vendingen. Hva fanden tenkte folkene på? Husket de ikke at vi satt her hjemme og hadde vomit for makrell? Først synes vi engelskmenne lot seg lure stygt i Libya, ja til og med i Egypt, men så kom det gang i sakene der. Så synes vi det gikk svært langsomt i Tania. Vi rislet bekymret på hodet og synes det gikk svært langsomt.

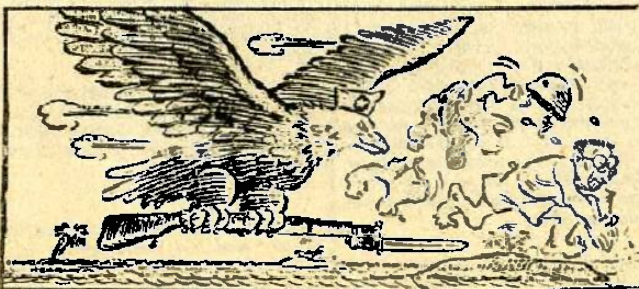
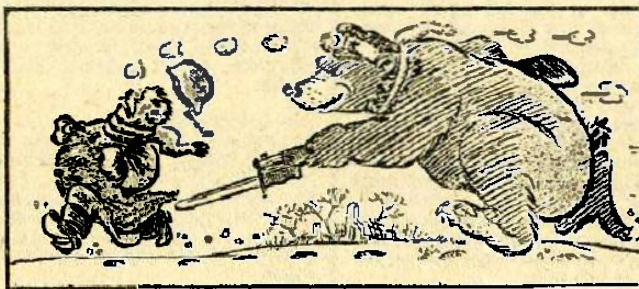
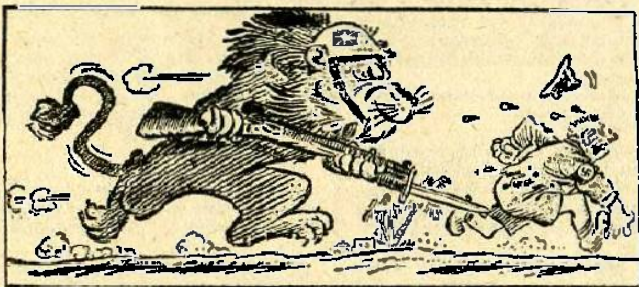
Så kom det gang i sakene der. Men så holdt de opp å bombe over Tyskland og da ble vi rent utalmødige. Skjønner dere ingen ting da folkens? Det er nå dere må bombe! Se på russerne, hva de greide i vinter, så vi. Da rislet vi på hodet og var svært så aldrende i vinter. Vi tok til å lure på om ikke

Sovjets allierte var begynt å svikte Samveldet. De som tenkte aller eddest og finest synes det kunne være bra at russerne fikk en ordentlig klem også. Det var kanskje best om våre allierte, best om de som reddet situasjonen den gang tyskerne sto rett foran å gå på England, fikk en ordentlig klem for tenk om de hadde i sinne å gå på oss etterpå? Sikkert har jo vært fortalt oss — av nasistene.

Og vi som vet alt fordi vi er så avskåret fra verden at vi alltid har vært verdens beste bedrevitere, vi er så bekymret for Amerika om slagen. Tro om ikke disse streikene — — Ja men nå er jo streikene slutt? Nå, ja, så, hm. Men disse isolasjonistene da. Roosevelt har jo alltid hatt en masse mot seg. — Ja, men han ble da gjenvalt med overveldende flertall. Nå ja vel. Men altså de er svært bekymret. Briterne er sene, russerne er farlige, amerikanerne er splittet. Det står jo dessuten i nasibladene hver dag.

Deite er våre allierte, som redder oss litt mer for hver time som går, for hver mann som sluper. Uverdig og i bunn og grunn forredersk ville det være å føre slik tale blant oss som sitter sperret i makrell-hand.

Men vi har kanskje hørt feil — slik tale føres kanskje aldri?

JAKTSFONGELNE

The Lynching News

I DAG

Vi spør at Göteborg Handels- och Sjöfartstidning får mange abonnenter i Norge etter krigen. I dag har avisen bare — mange venner! Av artiklene i Sægerstedts avis er det særlig en fast artikkel under tittelen «I Dag» som fenger. Uvurrlig er det Sægerstedt selv som skriver artikkelen, og med en blodende og svulende penn går han løs på det han mener er galt og menneskefeiligt. Vi offentliggjør her en «I Dag»-artikkel:

Det er for en gangs skyld hyggelig å kunne gi statsministeren sin uslette anerkjennelse.

Anerkjennelsen gjelder hans forbud mot å la en norsk fane bli båret i spissen for demonstrasjonstøget i Stockholm i mai. Statsministeren skulle være hovedtaler ved dette tilfelle. Han skulle marsjere i spissen for demonstrantene og foran skulle lønnehergen gå.

Hans excellense fant det utilbørlig at en norsk fane skulle bæres foran him. Hans takfølelse har ikke latt ham i stikken. Han kjenner det øyensynlig ikke rymkende som så mange andre, at vi demonstrerte vår sympati for nordmennene på neste etter møte, mens togene med tyske krigsfolk ruller dag og natt på våre jernbaner. På vestkystbanen reiser daglig et tusentall tyske soldater til Norge, og om lag samme antall fra Norge til Tyskland. Deres oppgave er å holde det norske folket nede. Vi letter dem i deres arbeid. Fra Trondheim ruller togene gjennom Sverige til Narvik. De tropper som reiser denne vei slipper farene ved en sjøreise. Dessuten sparer tyskerne, ikket være motekommenhet fra vår regjering, sin hardt anstrengte tonnasje. Så ruller andre vogner fra den fiske fronten til den norske over svenske jernbaner.

Mens disse vognhjul dunker mot våre aviller, er det ikke hyggelig å snakke om vår solidaritet med nordmennene og å gi uttrykk for vår beundring for deres seige kamp for landets frihet. Det kan nok være vanskelig å la fram ordene sympati og beundring når en har ansvaret for handlinger som letter tyskerne framferd mot det folket vi beundrer.

Og disse transporter av tropper er ikke det eneste vi hjelper tyskerne med. Vi transporterer også ammunisjon, tanks og kanoner til de tyske trepper i Norge og Finland. Vår regjering har også en gang gitt lendelser, ja kanskje reddet de tyske tropper som var trengt opp mot den svenske grensen ved Narvikbanen. Vi har heller ikke vært ak for hjertelge mot de nordmenn som har tatt sin tilflukt til vårt land.

Alt dette har hans excellense i minne når han skal tale til massene. Er det noe å undres over at han ikke vil ha en norsk fane båret i spissen av toget? Hans anstendighetsfølelse forbyr det. Det ville være, mener han med rette, et alt for grovt hykleri å demonstrere sin samhørighet med Norge, mens en i handling letter arbeidet for deres undertrykkere. At han ikke orker denne dobbelhet får man ha ham til gode.

Fjere og flere svensker forsikrer at de skammer seg når de tenker på Norge. Hr. Hansson hører tydeligvis til disse. Det må være riktig ubehagelig for ham. En kan bare minnes beleggleggingen av de 17 aviser som offentliggjorde undersøkningen over torturen i de norske leiger. Det er virkelig noe å skamme seg over, selv om ansvaret for denne handlingen først og fremst rammer herrerne Günther og Westman. Denne sistes uttalelse om handlingen skal stå som et minnesmerke over denne person som var svensk rettssakens høyeste vokter i disse fornedrensens år.

Statsministeren vil ikke være med på slikt mer. Det var derfor han forbød det norske flagget i demonstrasjons-

Det er ett ord og begrep som for-
modentlig kan utgå etter denne krig
og det er «nøytralitet».

Allerede forrige krig slo svære sprek-
ker i dette begrep — og denne krig
har gjort det umulig å bruke lenger.

Blandt de såkalte nøytrale land har
vi hatt godt høye til å følge Sverige
i denne krigen. Og dette land står som
et krasst eksempel på den humbug som
heter nøytralitet.

Sveriges mange brudd på nøytralite-
ten tør være vel kjent her hjemme
men vi skal nevne ett, nemlig at den
svenske regjering har latt clearingkon-
tøen mellom Sverige og Tyskland over-
trekke med svære summer. Vi nevner
dette fordi vi kanskje får oppleve at
denne svenske regning på Tyskland
kommer på bordet når de allierte har
vunnet. I så fall skulle altså de allierte
hjelpe svenskene å drive inn en fordring
som har oppstått ved at Tyskland ikke
har maklet å holde sin del av handels-
avtalen — og således ufelukkende består
i svensk tjenstvillighet til å hjelpe den
tyske krigsmaskin. Det skjer mye «hak
høkerens disk».

Men det stiveste brudd på alt som
heter nøytralitet er dog Sveriges for-
hold til Finland. Det er således Sverige
som bla. betaler det Finland innfører
fra Danmark.

Vi skal ikke her komme inn på hvor-
for det er slik og slik, men bare kon-
statere at det ikke har noe med nøy-
tralitet å gjøre.

Det hender av og til at avisene gjør
det litt vanskelig for den svenske re-
gjering i dennes balanseveiser. Som
kjent har den svenske regjering ingen
representant hos den lovlige norske
regjering. Dette greier de også fordyne
som nøytralt. Imidlertid kunne Svenska
Dagbladet i midten av mai melde at
det nå var utnevnt en representant,
nemlig herr Beck-Friis. Dette foranle-
diget så den svenske regjering til gjens-
nøtt TT å sende ut at dette ikke var
riktig og at hr. Beck-Friis hadde vært
svensk sendemann i Oslo før 9 april
og ikke var løst fra denne sin stilling.
Nå skulle man jo tro at mannen enten
da befant seg hos de han var akkre-
ditert til eller at han fortsatte i sin
stilling i Oslo. Meldingen sluttet imid-
lerid med at herr Beck-Friis oppholdt
seg i Lissabon. Dette må vel nærmest
kalles «nøytralitetstake»?

Nå ja, vi hadde kanskje ikke vært
stort bedre sjøl om det hadde vært så
laga. Det vi vil ha fram med dette, er
at ingen — hverken stor eller liten na-
sjon — kan være eller er nøytral i en
krig som denne. Fra alliert hold blir
også gitt uttrykk for at heller ikke i
tiden etter krigen skal noe land få lov
å være «nøytrale». Alle skal ta sin del
av byrden.

Slik er det også innfor den enkelte
nasjon. Vi har mange «svensker» gjen-
de midt blant oss i dag. «Nøytrale»
mennesker som passer sitt arbeid, står
i kø eller handler svartebørs, og forøv-
rig synes det er helt i sin orden at

toget. Det kan vel ikke tenkes at hans
forbud er diktert av samme motiv som
foranlediget beslagleggingen av foran-
nevnte aviser? — Nei dette kan ikke
tenkes.

alle andre sloss og ofrer for dem. Det
faller dem kanskje ikke en gang inn
at det arbeid de utfører direkte hjelper
fienden.

Meldigvis er disse et fåtall her hjem-
me i dag. Før krigen derimot var det
sikkert et flertall som hadde det på
denne måten når det gjaldt samfundets
styre og stell. Det bilde som de fleste
nordmenn har av Sverige og nøytrali-
teten i dag er ikke noe annet enn en
forstørret gjenging av de menn og
kvinner som mener de ikke behøver
beskjæftige seg med samfundets styre
og stell, som er «nøytrale» dvs. «apo-
litiske». De kommer også med fordrin-
gene når andre har kjempet tingene
fram, og de har som regel også be-
kjempet sin egen fordring ved sin «nøy-
tralitet».

Det er det samme om det er krig
eller fred. Dimensjonene er kanskje
mindre, og midlene er fram for alt
bedre i fred, men spørsmålene står der
og må løses. Og de angår deg. Det
er din plikt å sette deg inn i dem og
ta ansvar for de resultatene det måtte
bringe.

Vi tror mye ville være vunnet på
veien fram mot gode kår og lykkeligere
mennesker hvis det store flertall i en
nasjon virkelig hadde samfundssyn på
tingene. Og en ting til: Det er helt
sikkert vanskeligere for noen enkelte
å få erklært krig i en nasjon av indi-
vider som vet, i motsetning til i en hvor
man tror.

EDVARD GRIEG

Over alt i den frie verden er hundre-
årsdagen for Griegs fødsel blitt feiret.
I USA ble den 15 juni i en rekke stater
proklamert som Edvard Grieg-dag. I
et opprop fra en av guvernørene heter
det bla.:

«Det norske folket har i dag funnet
styrke i de samme krefter som har
Edvard Grieg fram. Hans toner er i
dag elsket av alle folk og alle raser.
Vi feirer 15 juni til ære for nordmen-
nene og deres store landsmann.»

I en rekke byer både i USA og Eng-
land har det vært holdt store konserter
og Edvard Griegs navn har vært knyt-
tet sammen med den karap de norske
folket fører i dag.

I Norge har nordmennene måttet
feire dagen i sine hjarter. Edvard Griegs
navn er blitt besudlet av forfedere og
overfallsmenn, men nordmennene vet
at om ikke lenge skal den store kom-
ponistens toner igjen klinge fritt og vak-
kørt i et fritt land.

Den norske justisminister Terje
Vold holdt søndag den 27 en tale i
den engelsk-russiske forening i London.
Han understreket at verden sto i en
meget stor takknemlighetsgjeld til det
russiske folk for dens innsats. Russe rne
hadde vist hva den totale krig var, og
ved sin innsats vist de allierte nasjoner
veien. Det var overordentlig viktig at
samarbeidet mellom de to store nasjo-
ner England og Russland også fortsatte
etter krigens slutt.

Det er dannet en «norsk»-tysk pre-
seforening med Doery Smith som for-
mann og Einar Rose som sekretær og
restauratør.

TO ÅR SIDEN HITLERS OVERFALL
PÅ RUSSLAND
ENGELSKE BETRAKTNINGER

To års dagen for krigens utbrudd
mellom Russland og Tyskland er blitt
littlig kommentert verden over. Fra
England hevdes det at Hitlers umoti-
verte angrep på Sovjet-Unionen gjorde
slutt på dette lands treårlige isolasjon
og — grunnen til et samarbeid mellom
dette land og Vestmaktene. Dette sam-
arbeid vil ha avgjørende betydning for
etterkrigsverdenen. Traktatene og av-
talene som etterhånden er blitt sluttet
lyder på at samarbeidet vil bli varig.

Sovjets krigsinnsats har vært sløbne-
svanger for Nazi-Tyskland. På disse to
år har russerne drept eller tatt til fange
6,4 millioner tyskere. Det tyske offiser-
korps er blitt uhvire redusert. Selv om
nye mannskaper er innkalt, teller den
tyske armé nå minst en halv million
ferre soldater nå enn i 1941. Og kvali-
teten er langt dårligere enn ved be-
gynnelsen av krigen. De tyske tap av
krigsmateriell på Østfronten er kolos-
sale. Lagrene er tomt og de er avhengig
av den daglige produksjon.

Vasallstatene ser hvilken vei vinden
blåser og søker å ro seg i land. Det
påstås at disse stater i år stiller 3/4
million ferre soldater på Østfronten
enn i fjor.

(Ankara) Den russiske regjering
har forpliktet seg til å finansiere en
tsjekisk brigade i Sovjet-Unionen mel-
des fra Moskva. Avtalen ble fra rus-
sisk side undertegnet av viseutenriks-
kommissær Kornelstjak.

I Warsjawa er 1800 polakker arres-
tert i det siste for illegalt arbeid. I de
siste 14 dager er 426 patrioter skutt.

Fra Estland meldes at arbeidsmo-
biliseringen er blitt en fiasko. Fra en
leir med 3000 estlendere rømte alle junn-
tall 30. Forsøkene på å lage en estnisk
legion til innsats mot russerne er også
blitt en fiasko. I den siste tiden er 600
estlendere rømt i småbåter over til
Sverige.

Brannmannskapene er nektet til-
leggsgarasjoner i det myndighetene viser
til at de bare er i hardt arbeid en for-
svinnende del av tjenestetiden. Nasio-
tene regner ikke med at brannmennene
i vertstiden på stasjonene trenger hele
rasjonen sin og vel så det. Og alle
øvelsene? — Nå, det er kanskje ikke
arbeid.

Det er mulig quislingene og tyskerne
vil oppdage hvor liten nytte en har av
underernerte brannmenn hvis det for
alvor blir brann i lagrene og boligene
deres.

Det meldes fra Stockholm at Sve-
rige nå bygger 45 motorfartøyer for
Tyskland. Tyskerne bruker motorfar-
tøyer av samme type til eskortefartøyer
i Kielkanalen.

Det meldes at Krabben Molybden-
gruver som ble sterkt skadet ved et
britisk flyangrep for 4 måneder siden,
nå er blitt reparert. Nytt svensk ma-
teriell er blitt montert. Ennå et utslag
av svensk nøytralitet.